

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 20161109 - 20161110

Region Örebro
Sjukhus

Örebro
Ort

BUP
Klinik

Gunnel Löndahl och Beatrice Pontén
Inspektör

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

BUP Örebro, som tillhör Område psykiatri på Universitetssjukhuset Örebro, omfattar enheter enligt följande. Två öppenvårdsmottagningar Örebro-resp Länsmottagningen med geografiska upptagningsområden som täcker länets 12 kommuner med dess drygt 58000 barn 6-17 år. För denna åldersgrupp och barn 0-5 år har man också Förstärkt öppenvård för patienter med mer komplex problematik och akutenhet med slutenvårdsavdelning som har 6 platser. Därtill finns verksamhet för unga vuxna i Örebro och Lekeberg 18-24 år innefattande mottagning och rehab, ätstörningsenhet för alla åldrar och DBT-enhet för patienter från 18 år och uppåt. All verksamhet är lokaliserad i Örebro förutom Gryningen för barn 0-5 år som finns i Karlskoga. Gryningen betjänar huvudsakligen denna kommun.

Nya ärenden, remisser och telefonsamtal, tas emot av en liten grupp medarbetare enligt viss metodik där läkare inte är involverade förrän relativt långt fram i processen. På kliniken har man bakjour alla dagar kl 8-20. Kontorstid tas akuta patienter emot på kliniken med ST-läkare som primärjour. Helgtid jourar ST-läkarna inom vuxenpsykiatrin.

Förutsättningar finns för att genomföra allsidig ST med hög och jämn kvalitet. Skriftliga riktlinjer finns för hur ST ska genomföras liksom riktlinjer för utvärdering. Enheter finns för att tjänstgöringen ska vara allsidig. Plan för att främja lika rättigheter finns.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

BUP Örebro 161109

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga huvudhandledare är specialister och har genomgått handledarutbildning. Inom verksamheten finns studierektor som är specialistkompetent och har handledarutbildning. Därtill finns en regional studierektor, BUP-specialist. Man har ca 180 medarbetare på kliniken. 14 specialistläkare varav 2 arbetar med patienter över 18 år. Av läkarna är 4 dubbelspecialister (BUP och VUP), 9 BUP specialister och 1 specialist i vuxenpsykiatri. Sammantaget motsvarar det 9,5 kliniska heltidstjänster. Man har vakanser på specialistsidan och använder hyrläkare. ST-läkarna uttrycker dock att de får tillräcklig och adekvat handledning. Det finns också tillräckligt med andra medarbetare för att instruktioner ska kunna ges. Ett bekymmer är att man har svårt att behålla psykologer och här har man stor rotation och många tämligen oerfarna.

Instruktioner för handledning finns. Skriftlig uppdragsbeskrivning för lokal och regional studierektor finns. Regelbundna träffar för handledare finns.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Öppenvårdsmottagningarna har nya, fina lokaler med bra utrymmen för samtal, behandling och diagnostik. Expeditionerna är rymliga och fräscha.

Slutenvårdenslokaler är äldre men är tämligen välfungerande. Det finns dock inte optimala förutsättningar för att hålla utagerande patienter, varför man ibland behöver hjälp av vuxenpsykiatrin. Man har larm och ST-läkarna arbetar inte ensamma. På sikt planeras flyttning till annan byggnad med bättre resurser för denna patientgrupp.

ST-läkarna har eget rum eller tillgång till fast arbetsplats med dator och möjlighet att arbeta ostörda. Det finns adekvat bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST genomförs enligt målbeskrivning och utbildningshandbok. Alla ST-läkare har individuella, relevanta utbildningsprogram och dessa följes upp. Jourtjänstgöringen är en adekvat del av tjänstgöringen.

Man har lokal studierektor som organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare och som har varit delaktig vid utarbetning av introduktionsprogram. Studierektorn har samarbete med andra kliniker i samband med ST-läkarnas randning. Hon är också delaktig vid bedömning av ST-läkarna

Det finns visst missnöje med randningen på Beroendemedicin då man i stort sett enbart träffar vuxna missbrukspatienter. I länet planeras uppbyggnad av en missbruksenhet för

ungdomar.

Alla ST-läkare har fått introduktion enligt introduktionsprogram. Några uttrycker att de alltför snabbt förutsatts kunna handlägga patienter själva, medan andra upplever att detta varit positivt. Uppenbarligen handlar skilda uppfattningar om den kliniska erfarenhet respektive ST-läkare har då de påbörjar sin tjänstgöring. Alla ST-läkare har ST-kontrakt. ST-läkarna arbetar på lika villkor.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Handledning utgår från individuellt utbildningsprogram. Alla ST-läkare har huvudhandledare. Man har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod även om förutsättningarna vid randutbildning är något sämre.

ST-läkarna är nöjda med den handledning de får och handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema. Alla handledare tjänstgör på kliniken. ST-läkare får fortlöpande instruktioner.

Fortlöpande bedömning av ST-läkarna görs. Man använder sig av metoder som specialistkollegium, feed-back dokument, ”mitt i ST” och 360 grader. Man har en ST-läkare som går enligt 2015 års målbeskrivning och avseende denna har man ännu inte haft någon obligatorisk uppföljning av verksamhetschef och handledare. Berörd ST-läkare har tjänstgjort ca 1,5 år.

Verksamhetschefen har haft utvecklingssamtal med alla ST-läkare.

Utbildningsklimatet upplevs bra.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Lokal och regional studierektor samordnar utbildningen. Intern utbildning har förbättrats sedan man 2014 förutom regional också fick lokal studierektor. Kurser och andra utbildningsmoment planeras in enligt krav i målbeskrivning.

Intern utbildning finns huvudsakligen vid regelbundna läkarmöten men ges även genom andra utbildningstillfällen på kliniken.

Avsatt tid för självstudier (4 timmar per vecka) finns och används.

ST-läkarna får åka på externa kurser och tycker att de får en bra teoretisk utbildning

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning i medicinsk vetenskap finns och förutsättningar för att genomföra arbete enligt vetenskapliga principer. På kliniken finns en specialistläkare som är doktorand, två ST-läkare som disputerat innan de fick sina ST-tjänster, disputerad psykolog, kurator och fysioterapeut. Man har vetenskapligt stöd också genom Institutionen för psykiatri och genom UFC (universitetets forskningscentrum). Klinikens medarbetare har publicerat forskningsrapporter de senaste två åren. Det finns möjlighet för ST-läkare att bedriva forskning, liksom tillgång till doktorandprogram.

ST-läkarnas vetenskapliga arbeten presenteras vid klinikens läkarmöten. ST-läkare uttrycker önskan om möten där vetenskapliga artiklar diskuteras, vilket har funnits tidigare.

ST-läkarna har möjligheter att få kunskap om kvalitets- och patientsäkerhetsarbete och att genomföra ett kvalitetsarbete.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det finns förutsättningar att utveckla kommunikativ kompetens såväl muntligt som skriftligt och att få handledning kring denna.

ST-läkare handleder AT-läkare och får återkoppling på handledningen.

ST läkare har möjlighet att undervisa andra personalgrupper.

Kurser finns avseende handledning, kommunikation och ledarskap/fördjupat ledarskap

Förutsättning att utveckla ledarskapskompetens finns men utnyttjas inte.

Chefsöverläkare finns med i klinikens ledningsgrupp men specialistläkarna uttrycker att de har mycket liten möjlighet att påverka verksamheten. Varje mottagning har på senare tid fått MAL (medicinskt ansvarig läkare) och det finns tecken på begynnande förändring genom vilken läkarinflytandet skulle kunna öka.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Stor och allsidig klinik med differentierat patientklientel
- Inom kliniken enheter för unga vuxna vilket ger goda möjligheter att se och lära om denna patientgrupp.
- Universitetsklinik vilket ger goda möjligheter till vetenskaplig utveckling
- Positivt utbildningsklimat och engagemang från ledningen för att få hög kvalitet på ST-utbildningen med alla dess aspekter, tjänstgöring såväl som teori
- Tillgång till engagerad, lokal studierektor som har tillräcklig tid avsatt för uppdraget.
- Lokalerna inom öppenvården är nya, fräscha och ändamålsenliga.

Svagheter

- Specialistläkarna uttrycker att de har mycket liten möjlighet att påverka verksamhetens styrning och innehåll vilket kan vara bidragande orsak till att det finns svagheter vad gäller ST-läkarnas ledarskapsutbildning.
- Det finns trots rel många specialisläkare flera vakanser och hyrläkare används.
- ST-läkarna tränas inte i bedömning av inkommande ärenden/remisser utifrån klinikens organisation för handläggning av dessa.

Förbättringspotential

- Arbeta på att utveckla ST-läkarnas ledarskapsförmåga genom att rannsaka och ta tillvara på de möjligheter som finns på kliniken.
- Anpassa introduktionen i högre grad utifrån ST-läkares tidigare kliniska erfarenhet
- Ge ST-läkarna möjlighet att delta i den grupp som handlägger intag av nya ärenden för att få träning i remissbedömning mm.
- Återuppta läsande och diskussion av vetenskapliga artiklar i läkargruppen